Demokrasi Zor, Otokratik Aldatma Kolaydır!

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAAĞAÇLI
G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğr. Üyesi.

1.Cumhuriyet ve Demokrasi

Cumhuriyet: "Ulusun egemenliğidir. Cumhuriyet, halkın egemenliği kayıtsız şartsız kendi elinde tuttuğu rejimdir. Cumhuriyet, halkın belirli süreler için seçtiği milletvekilleri aracılığıyla egemenliğini demokratik yollarla sürdürdüğü yönetim şeklidir.

Cumhuriyet ve Demokrasi birbirini, el erki ve demokratlık anlayışıyla tamamlarlar.
Gezegenin farklı coğrafyalarında Cumhuriyetle idare edilen ülkelerde demokrasinin olmadığı görülüyor. Cumhuriyetle yönetilip demokratik olmayan ülkelerden ilk akla gelenlerin;

- İran,
- Afganistan,
- Çin Halk Cumhuriyeti,
- Kuzey Kore ve
- Bazı Arap Ülkeleri olduğu dikkati çekiyor.

Anılan ülkelerde, günümüzde cumhuriyetin getirdiği demokratik iklimin önemsenmediği gözlenmektedir. Çünkü; Çin Halk Cumhuriyeti ve Kuzey Kore siyasal ideoları sebebiyle baskıcı ve otoriter bir yönetime sahiptir. İran, Afganistan ve Arap ülkeleri ise inandıkları metafizik ve skolastik ideoları sebebiyle din şartlarıyla yönetildiklerinden, cumhuriyet rejimleri temsilidir.

2. Cumhuriyetçi Demokrasinin İlkeleri

Demokrasinin temel ilkeleri; (1)Milli Egemenlik, (2)Seçme ve Seçilme Hakkı, (3)Katılım, (4)Özgürlük, (5)Eşitlik, (6)Çoğulculuk, (7)Çoğunluk, (8)Hoşgörü, (9)Hukuk Devleti ve (10)Güçler Ayrılığıdır.

Yukarı satırlarda sıralanan her bir ilke demokrasi için "olmazsa olmaz önem ve değerdedir. Çünkü; bu ilkelerle Cumhuriyetçi Demokrasi tam anlamıyla hayat bulup ulusal ve evrensel ölçeklerde insanlık coğrafyasına yayılmaktadır.

Cumhuriyetçi Demokrasi için egemenliğin halkta olması, adaletli bir seçme ve seçilme sisteminin var olması, halkın yönetsel süreçlere makro ve mikro zeminlerde katılması, özgürlükçü Anayasa metninin yaşama yansıması, sosyal devletin sosyal eşitlik ilkesiyle politikalar izlemesi, çoğulcu ve çoğunlukçu ortak paydaların aranıp bulunması, birey, toplum, devlet ilişkisinde hoşgörünün yaygınlaşması gerekir.

Cumhuriyetçi Demokrasi için, hukuk devleti formasyonu ve güçler ayrılığı ilkeleri ise her yurttaş birey , siyasetçi ve kamusal bürokrat için gerekli kurallar, yeri geldiğinde uygulanabilecek cezalar ve uygulamalar tümelidir.

3.Cumhuriyetçi Demokrasinin Zıttı Otokratikleşmedir

Cumhuriyetçi demokrasinin zıttı otokratikleşme olup, özde demokratik gerilemelerdir. Antik tarihten beri siyasi literatürde bilinen otokratikleşme, bir siyasi sistemin demokratik özelliklerinin

azalmasıdır. Otokrasi, monarşik ve diktatörlük biçimlerini de içerir. Çünkü; otokrasi, mutlak gücün devlet başkanı ve otokrat olarak bilinen kişi tarafından elinde tutulduğu bir hükümet etme biçimidir. Otokrasi, bir devlet üzerinde mutlak gücün bir kişinin ellerinde yoğunlaştığı bir yönetim sistemidir. Otokraside kişinin kararları, dış denetimlere ve hukuki kısıtlamalara kapalıdır. Otokrasi, düzenli halk kontrol mekanizmalarına açık değildir.

4.Otokrasinin Aldatmaları

Otokratlar;

- Muhalefete belirledikleri kendi sınırları içinde var olmalarına izin verdiklerinden yönetimlerinde "muhalefet varmış (!) " algısal aldatmasını yaşatırlar. Eş deyişle "Putin ve Aliyev Özneli kontrollü karşıtlıklar isterler.
- Demokratik kitle örgütlerini kendilerine dahil ederek iktidarlarını sürdürürler.
- Genel kamu oyu ve halkı , telkin ve propaganda yoluyla kontrol ederler.
- Manevi iklimle aldatmayı kullanırlar (Öztürk, 2014).
- Dış güçler söyleminden ve yabancı düşmanlığından yararlanırlar.
- Demokrasi görünümünü vererek, kendisi dışındaki her muhalefet girişimine faşizm yaftasını yapıştırırlar.
- Kontrolü daha da artırmak için yasama, yürütme ve yargıyı kullanırlar.

Otokratlar, kurduğu rejimi korumak için her bağlamda pragmatik ve makyevelist davranışlı yönetim tarzını benimserler. Kendi kurdukları rejimi bir başkasına devretmek istemezler. Çünkü; herhangi birinin veya grubun önemli bir güç veya etkili olmasına izin vermedikleri gibi; aldatmada olumlu hikâyeler ve senaryolar kurgularlar.

4. Makyevelizmde Aldatma ve Otokratiklik

Machiavelli, "acımasız gerçekçi güç" algısıyla istikrarın, her liderin önceliği olması gerektiğini savunur. O, devleti ele geçirmenin, yönetmenin ve korumanın en iyi yolunun sert tavır olduğunu vurgular. O, "korkulmanın sevilmekten çok daha güvenli olduğunu" öne sürer. O'na göre, zalimlik, bir liderde bulunması gereken en değerli özellikler arasındadır.

Machiavelli, Prens Yapıtında "İnsanları ya okşayacaksın ya tepeleyeceksin; hafif hakaretlerin öcünü alabilirler ama ağırlarına güçleri yetmez; o yüzden, bir insana yapılacak hakaretin derecesi onun öç almasından korkulmayacak kadar olmalıdır" derken, pragmatik otokratikliğin güzellemelerini yapmıştır.

O, dönemin İtalyan Saray'ına "Hükümdarın, tuzakları tanımak için tilki, kurtları korkutmak için de aslan olması gerekir" şirinliklerini yapmasına rağmen kendisine iş verilmediği de tarihsel bir gerçeklik olmuştur (Machiavelli, 2024).

5.Söz Sonunda Demokratik Sorumluluk Gereksinimi

Cumhuriyet ve Demokrasi temelli bir devletin olmazsa olmaz özelliği; "güçler ayrılığı ilkesidir." Güçler ayrılığı ilkesinin yani yasama-yürütme-yargı alanlarının etkili olarak uygulanabilmesi için; (1)Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün İlkeleri, (2)Cumhuriyet'in Kuruluş Felsefesi, (3)Laiklik, (4)İnsanlığın Magna Carta'sı olan İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, (5)T.C. Anayasası, (6)MEB Temel Kanunu ve (7)Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu bütünsel olarak dikkate alınmalıdır.

"Sınırsız yetki sıfır sorumluluk" yaklaşımlı siyasadan uzak durulmalı; Makyevelist algılı "amaç araçları haklı çıkarır" yönetselinden vazgeçilmelidir. Çünkü; otokratik aldatmalı değil; Cumhuriyet ve Demokrasi iklimini artıracak; demokratik, üreten sosyal adaletli, eşitlikçi, hakça paylaşımlı ve dayanışmalı politikalara Türkiye Coğrafyası'nın gereksinimi vardır.

Kaynaklar

Bauman, Z. (2016). **Sosyolojik Düşünmek**. Çev: Abdullah Yılmaz. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Karaağaçlı, M. (2021). **Eğitimin Sosyolojisi.** Ankara: Baskı ve Cilt:Bizim Büro Basımevi Yayın Ve Dağıtım Hizmetleri Sanayi Ve Tic. Ltd. Şti. ISBN–978-605-62357-9-5. Bandrol Seri No Aralıkları: THG-SOP: 983928-983982.

Machiavelli, N. (2014). **Prens**. Can Yayınları. Çev: Kemal atakay

Öztürk,Y. N. (2014). **İnsanlığı Kemiren İhanet. Allah İle Aldatmak.** Yeni Boyut.

Etiksel İlke

Burada yer verilen görüşlerden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi etiksel olarak uygun olacaktır.

İletişim ve Erişimi

e-posta : mkara@gazi.edu.tr
Web (1) : w3.gazi.edu.tr/~mkara
Web (2) :https://avesis.gazi.edu.tr/mkara
ORCID:https://orcid.org/0000-0003-3488-1021

Süren Yayın Ortamları ve Portalları

Futbol-spor-yorum :www.yurtspor.com.yazarlar
Eğitim,sosyoloji,güncel:www.mektepligazete.com.köşeyazıları
Bilim-araştırma :www.mektepligazete.tebeşirbülten.com
Tüm yayınlar blogu :mustafakaragacli.blogspot.com

Bilişim Medyaları

Facebook (1): Kirizma
Facebook (2): Mustafa Karaağaçlı
X : M_Karaagacli_
İnstagram : mustafakaraagacli1
Youtube :AkademikAda